

ŠTEV. 13.-14.

V LJUBLJANI, 5. APRILA 1939

LETO VIII.

za dijakinje

Velikonočna meditacija

Poznal sem godca; suhega kot trskà, dolgega kot poganska sulica. Gosli so mu pele po njegovi mili volji: za cerkev in ples, za jok in smeh.

Na pepelnico pa je odvil strune in škant obesil na steno.

»Do aleluje počivaj!« In se ni dotaknil strun ves post.

Kdo je večji v božjem kraljestvu? Ta godec ali sodobne postne plesalke? V godcu moč, in kakšna! In sama od sebe, iz duše, iz religije. In danes: krožki, zborčki, kongregacije, legijoni govorov, ponujanje vere in vernosti. — Ti, moj Bog, rajši molčimo!

»Pravični živi iz vere!«

Če je vera v duši, brsti in poganja nenehoma. Popsod. Njene korenine imajo večno življenje.

*

Velika sobota. Vse pomito, vse pometeno. Na javorovi mizi je pogrnjen bel prt. Na prtú pisan jerbas. Otroci stoje okrog mize. Mati prinaša: Najprej velik kolač. Ves rumen je kot pšenično polje. Postavi ga prvega v jerbas. — »To je spomin Kristusove trnjeve krone. On — trnjevo krono, mi sladko pogačo. Bog bodi zahvaljen za tvojo sveto krono.« Nato prinese pet pirhov. »To so petere bridke rane Jezusove. Pet kapelj Njegove svete krvi. — Sveta kri, bodi počaščena stotavženkrat!« — Za obod jerbasa zatakne tri korenine hrena. »Lejte, otroci, to so strašni žebli, s katerimi so pripeli Zoeličarja na križ. Kadar ste hudobni in me žalite in z vsakim grehom kakor s kladivom udarite vnovič na žebelj, da križate Kristusa.«

In nato zadehti pleče in gnjat. Otroci, ki niso cele tedne okusili mesa, se dvignejo na prste. »Tudi meso bo blagoslovljeno, ker pomeni jagnjička, samega Jezusa, ki je bil za nas zaklan.«

Jerbas je napolnjen. Mati ga rahlo zagrne s čipkastim prtičem, ki je ob obodu ves poln šopoteljnov. Tako stoji jerbas na mizi! Sama lepota in sama skrivnost ga je.

Družina še stoji, ga gleda in molči. Mati — svečenica — je dokončala obred. Njene besede še spokojno plavajo nad jerbasom. Svete so. Božje so.

»Pravični živi iz vere.«

*

Velikonočno jutro. Prvi topič sprožijo fantje, in drugega in tretjega.

»Cin-cin cin« — potrkljá mali zoon. In še srednji. Tiho. — »Bom« — udari nato veliki, kakor bi padel izpod neba. Čez polje zavalovi aleluja zvonov, aleluje strelov. Ptice se prebude, taščica da znamenje, ves zbor se strne: aleluja, aleluja!

V belem svitu jutra se zibljejo jerbasi proti cerkvi. Na pisanih svitkih počivajo dekljem na glavah. Vesele so; ponosne stopajo v praznji obleki. Nič ne govore. Vse so v misli potopljene. Mnogi, mnogi utripa srce: »Če se mi posreči, da pridem prva iz cerkve z blagoslovljenim jerbasom, bo še to leto blagoslovil Bog, kar mi gori v srcu. Žena bom, gospodinja.«

Zvonovi pojó veselo pesem: aleluja, aleluja!

»To je dan, ki ga je naredil Gospod.« — Najpečji dan. Edini, ki mu ni enakega. Zemlja se zamaje. To ni potres. To je drget veselja, zmage, odrešenja.

Težki kamen se umakne z groba. Sonce vlije prve žarke v votlino. Njega ni več. Vstal je. Pri zaprtem in zapečatenem grobu je vstal. Zmagovalec!

»Smrt, kje je tvoje želo?«

Pod nebesom se sveti monštranca, v oblačke kadila zavita.

Duhovnik poje: aleluja! Pevci pojó: Zveličar naš je vstal — aleluja. Orgle pojó, zvonovi pojo, drobno popje na drevju brsti, se odpira — da poje, travica poganja — tudi v njej pojó sokovi, in škrjanček — neviden trepet v soncu in žvrgoli: aleluja, aleluja.

To je žioljenje, to je vstajenje!

In mi, in sedanost, in naš svet?

Da naj propade? Da naj se pogubi?

Lep je, prelep za pogin.

Bog, ki ga je ustvaril, Bog, ki ga je odrešil, noče njegovega pogina. Če se pogubi, pogubil ga bo človek. Ker je zgubil Veliko noč, in misli, da pridobiva, ko zapravlja, misli, da se veseli, ko se potaplja v kri in žalost.

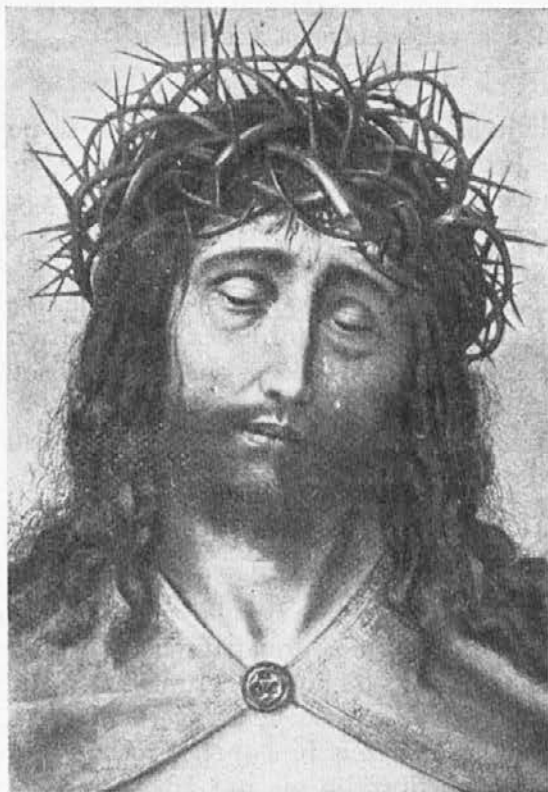
»Hudobni pa govorijo med seboj: Pridite, sklepajmo sklepe zoper pravičnega! Pridite in pobijmo ga z jezikom in nič ne čislajmo njegovega govorjenja!«

Tako je izpričano pri Jeremiji, preroku. In še beremo: »Vsi, kateri Te zapuste, bodo osramočeni. Vsi, kateri od Tebe odstopijo, bodo v prahu zapisani, ker so zapustili Gospoda, vir živih vodâ.«

In danes? ...

Velika noč je. Ali naše duše živo občutijo pesem aleluje?

F. S. F.

J. Cukale

Iz ljubezni

Kje blodiš, čudni ti otrok moj,
si že pozabil na obljubo svojo,
da mene oprašal boš za svet takoj,
če zgrešil boš slezo in roko mojo?

Vse videl sem, kako je v tebi vrelo
ljubezni tuje, ki te zamamila
je vsega v svoje temno žrelo;
glej, jaz sem tvojih ran hladilo!

Kaj na bi storil še, kar nisem storil zate,
roke, noge, srcé sem dal prebiti,
odkoder teklo kaplje so bogate
krovi za tvojo dušo kakor zlate niti.

Da bi te strah ne bilo moje žrtve,
sem pustil tebi mater, ki te ljubi,
samo da blodnje tvoje duše mrtve
zbudi in da ubežiš pogubi.

Glej, dal najdražjo sem ti pomočnico,
po potih blodnih dalje se ne trudi,
dal sem ljubečo Mater in Devico —
nikar ljubezni njene ne zamudi ...

Ko zvonovi utihnejo in zopet zapoje

Majhnemu otroku se najvišje od vseh verskih doživetij zdi božič. Noben večer mu ni tako božji, kakor mu je sveti večer, noben dan tako svet kakor sveti dan. Čim bolj pa človek dorašča in zori v delu, skrbah in trpljenju, tem bolj razumeva in doživlja dogodke velikega tedna in velike noči. Če je količkaj resen, si skuša z velikim tednom pripraviti kar največ tihega, pa globokega velikonočnega veselja.

*

Do tihe nedelje so naše duše že očiščene, da se potem morejo posvetiti samo še Jezusovemu trpljenju. Poslej nam je v tihi, mračni cerkvi tako, kakor če bi bili v zatemnjeni sobi, kjer nekdo umira. Zmagoslavje cvetne nedelje nam za nekaj hipov obrne pogled na Kristusovo zmagoslavno kraljestvo; takoj pa se nam duše zopet raztožijo, ko poslušamo popis Gospodovega trpljenja. Veliki ponedeljek in torek prenočimo z njim v Betaniji, čez dan smo pa z njim v Jeruzalemu, kjer se njegovi sovražniki z Judom Iskariotom dogovarjajo za njegovo usmrnitev.

V sredo, četrtek in petek popoldne gremo, če količkaj utegnemo, v cerkev k jutranjicam. Ob koralnem petju psalmov in Jeremijevih žalostink se vživljamo v prizore Jezusovega trpljenja, kakor nam jih Cerkev naslednji dan stavi pred oči. Sprva so jutranjice opravljali ponoči; da nam ni pretežko iti k njim, jih je Cerkev predstavila na prejšnje popoldne. Na trioglatem svečniku ugaša sveča za svečo; takrat negibno klečimo, premišljujemo, ljubimo in molimo!

Dopoldansko bogoslužje zadnjih treh dni velikega tedna mora pretresljivo vplivati na sleherno verno srce. Oltarji so brez okrasja, tabernakelj je prazen in odprt. Zvonovi in orgle pretihnejo v nemi grozi. Da bomo liturgijo teh dni živo spremljali, jo poprej ponovimo (šolska liturgika, Pogačnikov veliki teden, Vrečarjev Kristus kraljuj). Ljubljankanke in Mariborčanke jo boste pač šle gledat v stolnico, kjer se najslovesneje opravlja.

Veliki četrtek pojdimo v duhu v dvorano zadnje večerje, kjer Učenik z apostoli je velikonočno jagnje, se z njimi prisrčno razgovarja in poslavlja in postavi Evharistijo. Že ga spreletava kakor zlovesč ptič misel na trpljenje in smrt, ki se mu naglo bližata. Pojdimo za njim na vrt Getsemani in ga sočutno tolažimo, ko trpi in ječi v strahotni dušni grozi. Ob misli na Judovo izdajstvo nam zastaja dih. Potem gremo za Gospodom, zvezanim in osamljenim v trpljenju, k Anu in Kajfu; v dno duše razžaloščeni gledamo in poslušamo, kako ga sramotijo in obsipajo s krivicami. Mašno besedilo, zlasti evangelij,

nas spravi v to otožno razmišljanje. Gotovo bomo to jutro prejeli sveto obhajilo, saj ga je prav na ta dan Učenik postavil. In ko ga duhovnik po maši nese v božji grob, v tabernakelj, naj naša duša pobožno ostane pri njem.

Veliki petek nam bodi dan globoke žalosti, ko žalujemo nad umirajočim in umrlim Zveličarjem. Zamolkli udarci kladiva s Kalvarije boleče odmevajo v naši duši; v sveti grozi se sklonimo ob njegovem prežalostnem klicu: »Eli, Eli, lama sabaktani?« Cerkev ta dan ne opravi svete maše, da imamo Jezusovo krvavo daritev tem bolj pred očmi. Poslušajmo pasijon, kakor ga je napisal njegov najljubši učenec Janez. Pobožno se ozirajmo na križ, ko ga liturg odkriva in vmes poje: »Glejte les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta!« Zamislimo se v pretresljivo vsebino Očitanj, kjer Bog Judom in vsaki duši očita, kaj smo mu naredili s svojimi grehi. Pobožno počastimo prejšnji dan posvečeno Hostijo, ko jo mašnik dvigne med svetim, maši podobnim dejanjem. S stotnikom pod križem vzkliknimo: »Resnično, ti si Sin božji!« In ko ga mašnik na koncu liturgije izpostavi za v petek in soboto v božjem grobu, mu radi prihajajmo delat družino. Z največjim sočutjem poljubimo škrlatne rane na križu, ki je položen v počesčenje. Pokažimo Zveličarju, da ga pri vseh svojih slabostih in nezvestobah vendarle pristrčno ljubimo. Ob plapolajoči lučki se zazrimo v njegovo razbičano, krvavo telo in v njegove iztrpljene, ugasle oči.

V soboto pa pojdemo v duhu na vrt Jožefa iz Arimateje. Vzhodni, s kamenjem ograjen vrt, skrbno posajen in negovan. V ozadju vrta, ob skali Kalvarije, nov, v skalo vsekan grob: predsobica in sobica. Bujno južno cvetje ga obdaja in obliva z opojnim vonjem. Zveličar počiva, izvršil je delo, pretrpel je smrt; zdaj čaka poveličanja svoje človeške narave, kakor je prosil pri zadnji večerji. V liturgiji se pa že svita velikonočno jutro. V hišo bomo dobili na vse zgodaj posvečenega ognja. V cerkvi poslušamo prelepi spev Exultet, s katerim diakon opeva velikonočno svečo, ki pomeni Jezusa. Hvaležno gledamo svete obrede, med katerimi mašnik blagoslavlja krstno vodo, ki nas je oblila že v prvih dneh življenja. Nekdaj so te obrede opravljali v noči pred veliko nedeljo, v »veliki noči«, ko so krstili katehumene. Med mašo, ki so jo nekoč opravili po krščevanju, že ob svitu velikonočnega jutra, se zopet oglasijo zvonovi in orgle, izpred oltarja pa velikonočni klic aleluja, trikrat, vsakokrat z višjim glasom. Popoldne nam bo duhovnik blagoslovil velikonočne jedi, da bo tudi po njih naše telo deležno Zveličarjevega velikonočnega blagoslova.

*

V soboto popoldne ali v nedeljo zjutraj pa bomo šli k vstajenju. Sveto veselje nas bo prevevalo, duša bo zaživela z vstalim Zveličarjem. Čestitali mu bomo, saj mu je ob vstajenju napočil ra-

dostni dan večnosti; vse trpljenje mu je ostalo le še kot spomin, ki ne vznemirja in ne muči. Za kipom od mrtvih Vstalega se bomo uvrstili v procesijo. Bandera bodo plapolala, glasile se bodo velikonočne pesmi. Ponosno bomo stopali, kakor dvorjani in dvorjanke Kralja Kristusa, ki iz smrti stopa v življenje. Zastopnicam ženstva, Mariji Magdaleni in drugim svetim ženam, se je prvim prikazal, ker mu v trpljenju niso postale nezveste; zato ima ženstvo še tem več povoda spremljati Vstalega.

Velikonočno veselje je neminljivo, ker od smrti vstali Kristus ne umrje več. Velikonočni praznik je torej res festum festorum, praznik vseh praznikov, kakor ga Cerkev naziva. Naše srce ga bo radostno pozdravilo že zgodaj zjutraj, ko ga bo pozdravila zarja s svojimi rožnimi prsti. Zbrano bomo pri slovesni sveti maši in pobožno prejeli sveto obhajilo, kakor so ga na ta dan prvič prejeli novokrščenci. Jezus je obljubil, da kdor ga prejema v svetem obhajilu, ga bo on obudil poslednji dan. Na praznik njegovega vstajenja se v to obljubo še tem laglje vživimo.

Pa tudi vse naslednje dni, ki bodo prosti šole, bomo radi vsako jutro šli k sveti maši in obhajilu.

»Raduj se, Kraljica nebeška!« Tako pozdravlja Cerkev Mater božjo v velikonočnem času. Pristržno ji čestitaj k njeni veliki radosti tudi ti, saj si njena kongreganistinja, njej še posebej posvečena. Cvetni petek si žalovala z njo kot s Trpečo, zdaj se pa veseli z njo, z Vzradoščeno.

*

V silovitem delu »Faust« nam slika nemški pesnik Goethe moža, ki je obupal nad seboj in nad znanostjo. Že je nastavil čašo s strupom k ustnicam, že se hoče usmrtiti. Tedaj pa zasliši velikonočne zvonove, velikonočno veselje se mu po dolгих letih znova obudi. Svetlo in toplo mu postane v duši, solze mu privro in se mu na gosto udero. Novo upanje mu vzbrsti ob davnih, že dolgo zabrisanih spominih. Velikonočni zvonovi so ga izpred vrat smrti priklicali k novemu življenju.

Dekle! Tebe ni treba klicati k novemu življenju in novemu upanju, saj že ves čas veruješ in upaš v Boga. Tvoj svetovni nazor je krščanski, katoliški svetovni nazor. Blagor ti zanj in blagor ti v njem! Velikonočna resnica je zanj neizpodbitna, kot granitna skala trden dokaz. Ob uradno zapečatenem in zastraženem, pa praznem Jezusovem grobu se nam vera v Jezusovo božjo naravo in torej tudi v resničnost njegovega nauka in njegovih obljub zopet blagodejno poživí in okrepi. Ob njem se nam pa skoro nehote poživí tudi želja, delati za ta svetovni nazor in za Kristusovo kraljestvo tudi pri drugih, pri sošolkah in znankah.

Gospod je res vstal!

Dr. Fr. Jaklič.

Par bežnih trenutkov

Na veliki petek je bilo. Sedel sem za hišo in gledal, kako so hodili otroci v spremstvu mater v cerkev, da pomolijo pri božjem grobu in poljubijo svete rane Križanega. Kraj mene je poganjala vrba prve mačice. Čebele so neutrudno brenčale krog nje, čmrlji so že godli medeno pesem prve pomladi.

Od potoka se je vračala Grmova Tona. Na glavi je nosila škaf — poln perila.

»Strojeva Ivica je tudi že prišla na počitnice,« mi je povedala, ko je prišla do mene. »Na griču pri kapelici ima že celo dopoldne toliko opravka.«

»Prav!« sem se delal brezбриžnega, kot bi to že slišal v deseto. V srcu pa sem se čudil, da mi prav njo omenja.

Strojeva Ivica. V sedmo je takrat hodila. Bila je iz kmečke hiše, doma so jo lepo vzgojili, kakor delajo to dobri starši. Bila je peti otrok pri hiši, vseh jih je bilo osem. Kam naj vsi gredo? Grunt bodo raztrgali, če ostanejo doma. Zato je stari Šimen poslal Ivico v mesto v šolo. Sorodnica — učiteljica — se je zavzela zanjo, ji preskrbela stanovanje in kruh, kupovala ji obleke, skratka — bila ji je kakor mati. Ob počitnicah je zahajala domov. Vsi so imeli spoštovanje pred njo.

Sam ne vem, kaj mi je bilo takrat, da sem se nenadoma dvignil in se napotil proti kapelici vrh griča. S tihim hrepenenjem in hkrati z bolečino sem se bližal.

Od vzhoda je pihal vetrič, hladen in čist. Na vrtu so se majali zvončki, dišalo je po trobenticah, dih pomladi je vel preko polj. Popje na drevju se je široko odpiralo, trava ob potoku je že bujno zelenela, plahe marjetice so se skrivale v njej.

Počasi sem se bližal. Stopil sem na travo ob poti, da bi neslišno prišel do nje...

Klečala je pred kapelico s sklenjenimi rokami.

Obšlo me je, da bi se ji kot tat od zadaj približal in ji zatisnil oči, pa me je čudna sila zadržala.

Takole vrh griča, da kleči. Ljudje hodijo mimo in jo vidijo. Da je ni sram! — Oči ima široko razprte in uprte v kip Brezmadežne. Lica ima vdrta, menda od posta, ki si je z njim krotila telo. Neumnost! Glava ji je počasi lezla na prsi, dlani si je potisnila na obraz.

Prestopil sem se in zakašljaj.

Stresla se je in preplašeno ozrla nazaj.

»O, ti!... Bog s teboj!« se je v hipu osvestila in mi podala roko. Kot pesem se je dvignil njen glas. Na ustih ji je izžareval smeh, oči so ji bile vlažne od solz.

»Si jokala?« sem bil radoveden.

»Pač moja slabost,« je hitro postregla z odgovorom. »Saj so solze tudi sladke. Napravijo nas več kot smo. Bližje zaživimo Bogu...«

Začuden sem jo gledal. Kako govori. Nikdar je še nisem slišal tako.

»Kako, da semkaj zahajaš? Ti je dolgčas doma?« sem skušal pogovor obrniti drugam.

»Svojo mater vendar smem obiskati! Kongreganistinja sem in Marija je moja mati... Ni prav tako?« Prikimal sem. Osramočen in brez besede sem stal pred njo. V obraz mi je prihajalo vroče.

Pa že je zapazila mojo zadrego in nežno povzela:

»Kako ti teče življenje?«

V grlu se mi je razvezalo. »Življenje? Proketo življenje! Žalostno tako, da bi ga še psu ne privoščil!« sem trpko bruhal iz sebe.

»Življenje — — proketo — — žalostno? —« Skoraj z vzdihom je zategnila vsako besedo. »Si bil za veliko noč že pri spovedi?...« Naravnost je uprla vame oči in živo čakala odgovora. Stala je skrivnostna in vzvišena, zares pravi Marijin otrok. Niti ene slabe misli bi si takrat ne mogel splesti ob njej.

Zagledal sem se v kamen pred seboj. Beseda je zadela v živo, stiskala me je v grlu, sam sebi sem se zdel kakor suha veja, ki čaka, da jo posekajo in zakurijo ogenj. Do dna duše mi je bilo hudo, da sem se sémle gori podal.

Od leve se je bližala postarna ženica. Drsajoči koraki so votlo in boleče rezali v dušo.

Brez besed sem se obrnil in zavil navzdol. Par bežnih trenutkov in takšen prepad se je odprl med nama, srci sta bili tako daleč vsaksebi. Drugi tako skrbijo za dušo, jaz pa takole...

Na križpotju ob Vrničevem vrtu me je dohitela.

»Ko boš šel k spovedi, potem pridi spet gori h kapelici, bova skupaj molila.« Obrnila se je in je odšla.

Obstal sem in gledal za njo. Kakor svečenica je odhajala...

Na veliko soboto zjutraj sem šel k spovedi. Mlad človek ima na dnu srca zmeraj še kaj, na kar se lahko upre, da potlej spet vstane. Fr. L.

Greste z mano ...

*Prebujenje je vzkipelo v logu,
mehke sape so odprle cvete,
ptiček drobní zopet v živem krogu
se raduje kakor mlado dete.*

*Nad poljano, nad zorano njivo
vriska, poje in od sreče joče,
v sončno tenko se zapleta tkivo,
kliče, vabi iz zatohle koč.*

*Starčka sprejmejo poljane pestre,
duh njegov pomlaja se v toploti.
Greste z mano, sestrice predrage?
Pojmo Kristu vstalemu naproti!*

I. K.

»Torej ste Benečani prav za prav mostiščarji,« je podražila Mara. »Le zakaj so se ljudje prav tu naselili, kjer zidanje ni bilo igrača?«

»Prvotno so se pač le taki, ki jih je spodrinilo preseljevanje narodov, in se zatekli na te otočke k revnim ribičem. Začeli so trgovati, kar jim je morska pot zelo olajšala. Pomorski Veneti so bili že za časa Gotov mogočni. Nato pa so se morali ostro boriti s frankovsko državo; Karel Veliki jim je v ahenskem miru priznal samostojnost. Zdaj so sedež doža prenesli v Rio alto in svet je prvič slišal govoriti o Veneciji, mestu Venetov.«

»Rio alto? Zato se torej most tako imenuje?«

»Najbrž bo s tem v zvezi, kajti prišleki so se po večini tamkaj naselili, torej najstarejše in pač tudi najbogatejše družine.«

»Meni pa se takale zgodovinska ura kar upira, padre mio,« se je kujala Katarina. »Daj, naj rajši gleda okoli sebe, kakor pa da ji pripoveduješ o nekdanjih grozotah! Jaz sem za sedanjost. No, Mara Faller, kako vam ugaja naše beneško cestno življenje?«

»Očarujoče!«

Radovedno in z blestečimi očmi je gledala naokoli. Ulica pri uličici, včasih ozke, da bi raztegnil roki in bi se dotaknil obojnih strani. Vse je živelo na ulici. Skozi odprta vrata si gledal rokodelce pri delu, si videl v ozke veže in kuhinje, koder so vladale gospodinje in se podili otroci. Po izložbah je bilo naprodaj vse, od najcenejše robe do najdragocenejših umetnin. Kupil si lahko okusno pozlačene lesene rezbarije, marmornate kipe, slike, bron; pa tudi stekleno robo, od najpestrejših steklenih biserov pa do najdragocenejših vaz, nežnih ko dih.

Mladi dekleti se kar nista mogli nagledati. Katarina je bila vsa srečna, da se Mara tako zanima. Pomežiknila je očetu. »Tudi ona je za sedanjost! Le nikar je ne nadleguj s svojo staro kramo, očka!«

Doktor se je dobrovoljno smejal in stopal za njima, pa se veselil njune radosti in se oborožil z neskončno potrpežljivostjo.

»Le to me skrbi, kako se je mogoče tu razgledati?« je zaskrbelo Maro. »Meni se zde vse uličice enake.«

»Nič lažjega,« je dražila Katarina. »Ali hočete staviti, Mara Faller, da boste pot na Markov trg sami našli?«

»Za ves svet ne, kako neki?« Mari je od strahu kar sapo zaprlo.

»No, hočete staviti?« Katarina se ni dala odpraviti.

Mara se je osrčila. »Poskusila bom. Vsi ljudje hodijo v isto smer; gotovo imajo isti cilj ko mi, najbrž Markov trg.«

»Bravo!« je pohvalil doktor. »Pomisliti in na to ravnati! Pojdimo za njimi!« Prijel je hčerkico pod roko in stopala sta za Maro. Ta pa je pogumno prodirala.

»Povej mi, dete, kje pa imaš rože? Ali si jih nisi zataknila za pas, ko smo vstali od kosila? Tako rad jih gledam. Mladim dekletom se cvetlice tako lepo podado.«

»Ne izprašuj, očka, v zvezi so z neko zgodbo, ki ti je pa zdaj ne utegnem praviti. Le glej jo, kako ponosno stopa!«

Zadnje besede so veljale Mari, ki se je s smehom ozrla preko rame. »Sama sem hudo radovedna. Takole je najbrž pri srečanju stezosledcu.«

»Stezosledec, ha! Poditi se za čredo!«

Pa Mara je ni slišala. Zagledala je pred seboj velik obok, ki se je spenjal preko ceste, za njim videla praznino — tamle bo, prav gotovo! Mahoma je začela teči, ne da bi pomislila, da ji druga dva sledita; z dolgimi koraki se je gnala, klobuk se ji je od razburjenja obesil po strani.

In že je stala na odprtem trgu, pridržala dih in sklenila roke. Skozi slavni stolp z uro je prispela na Markov trg. Pred njo je bila Piazzetta, tam dalje pa Molo. Na desni se je razprostiral Markov trg, potlakan z marmorjem, vscokrog pa so ga obdajale čudovite stavbe, na daljših stranicah stare in nove prokuracije, sedež uprave in nekdanjih oblastnikov ponosne republike.

»San Marco!« je vriskalo v Mari. »To je gotovo San Marco.« Okrenila se je h Katarini, ki se je smehljala za njenim hrbtom. »Prosim vas, uščipnite me čvrsto v uho; vedeti moram, je li resnično Mara Faller, ki vse to gleda. Saj brala sem o teh lepotah mnogo, a nihče ne zna tako povedati, kakor je v resnici. Oprostite — Maro so že od nekdanj imeli za vodometa, odkar se spominja; fantje so ji dali tak priimek.« Smeje se in vendar v zadregi si je brisala mokre oči.

»To vam je samo v čast. Venecija je vredna solz,« je rekla Katarina vsa zadovoljna.

»Ali ne bi za hip obiskali San Marca?« je vprašal dottore Morotti; opazil je Marine hrepeneče poglede.

Katarina je že bila spredaj. Stopila je pod srednjega izmed peterih vhodnih obokov, ki ga krasi kvadriga ali četverovprega, ki jo je bil Enrico Dandolo nekoč pripeljal iz osvojenega Carigrada. Napoleon jo je spravil v Pariz, avstrijski cesar Franc I. pa zopet nazaj v Benetke.

»Kolikšna krasota!« je rekla Mara vase pogreznjena. »Kakor pravljica iz Tisoč in ene noči! Bizantinski slog, kajpada. Kako kupole in oboki kipijo proti nebu, vmes pa cela vrsta svetlih stolpičev! Kipi se odražajo na nebesni modrini — krasota zlatila — saj to je pravcati sen!«

»Da, San Marco je krasen. Je pa tudi Benečanom narodno svetišče. Že v devetem stoletju je dož dal truplo sv. Marka iz Aleksandrije pripeljati v Benetke, ker tam ni bilo varno pred mohamedanci. Pokopali so ga najprej v kapeli San Theodore, ki je stala na tem trgu. Tako je nastal San Marco. Dolgi osemdeset let je država sproti za stavbo porabila po osem tisoč ducatov; doži in najbogatejši meščani so poklanjali darila. Odznak apostolov je tudi odznak Benetk, zato povsod vidite krilatega leva. A stopiva za Katarino, sicer jo še izgubiva.«

Katarina je stala v srednjih bronastih vratih in ju čakala. Ko je opazila, da se bližata, je vstopila.

Sveti strah in pobožnost sta se prečudno polastila Marinega srca, ko je molče stala v visoki ladji in opazovala. Čez hip je pristopil doktor.

»Notranjščino cerkve si bomo pozneje kdaj ogledali, če boste hoteli. Danes bi vas rad nekoliko popeljal še v doževo palačo.«

Stopili so spet ven. Glasovi orgel in vonjave kadila so se razgubile; zopet sta jih objela nebesna modrina in žarko sonce.

»Joj, kolikšne jate golobov! Prej jih še opazila nisem. Kaj počenjajo tu? Se dajo ujeti?«

»Golob je posvečen sv. Marku,« pravi Katarina resno. »Krmimo te živalce in jih ljubimo. Pojdiva k njim!«

Mara je stala v najgostejši jati. Kljuvali so ji zrna iz roke, sivozelene golobčki svetnikov, ki prhutajo po trgu; usedali so se ji na klobuk in ramena, stiskali se ji k nogam. Na vseh straneh pa so se z Maro iste igre radovala cele množice drugih ljudi. Ptice gotovo niso bile lačne.

Vera v hiši

Nedavno sem bil v izredno dobri družini. Mati se mi zdi kakor sonce, ki s svojo toplo besedo vse ogreva in s svojo skrbjo vse oživlja. Tudi oče je plemenit mož.

Ta mati je umetnica pri svojih otrocih. Verske resnice, ki jih sama globoko doživlja, neprisiljeno seje v otroška srca. In te otroške oči! Kar žeja po milini božje besede. Mali Jožek se zna izredno plemenito obnašati do sestrice in rad poudari: »Se pa ne bom jezil in tudi tepel te ne bom, ker bi Jezusa bolelo! — Tako v ljubezni tudi otroci žive med seboj.

Ko sem to doživel, sem se spomnil na svoja otroška leta. Tudi moja mati je kljub tolikim skrbem in napornemu delu za družino — saj je imela skrbeti za petnajst- ali osemnajstčlansko družino! — še vedno našla kak trenutek, da se je med štirimi očmi zdaj s tem zdaj z onim otrokom razgovarjala o verskih stvareh: o Jezusu ali o Mariji, o uslišanjih na božjih potih, o preganjanju kristijanov ali pa življenje zavetnika, čigar ime je otrok imel.

In tako sem sedel ob materi in užival njene mehke in tople besede, s katerimi je pripovedovala med lupljenjem krompirja o življenju mojega zavetnika... Se danes se mi zde tisti trenutki najlepši v mojem življenju.

Potem smo se pa tudi otroci sami radi razgovarjali o vsem, kar smo slišali.

Neki tovariš, ki je iz odlične krščanske družine — pa tudi številne — mi je pripovedoval podobno, da so bili zanj najlepša doživetja v domači hiši vsakdanji razgovori z očetom, ki jim je razlagal življenje svetnika tistega dne.

*

Ne vem, če je pri vas doma tako. Želim pa prav od srca tudi vsaki slovenski dijakinji doživeti take presrečne ure, katerih se ne more pozabiti.

Ako pa še ni v vaši hiši diha take sreče, tedaj jo pa ti prinesi vanjo. Koliko prelepe vsebine ti dajejo velikonočni prazniki, majniški dnevi, binkošti ali vsaj nedeljsko čitanje sv. pisma ali življenja svetniških duš. Kdor tako začne in nadaljuje, šele pozna, kako majhen je sam in kako veliki so bili in so drugi, ki se znajo kaj obvladati in kaj dobrega storiti zaradi Boga.

Ob prvi priliki začni take razgovore z mlajšo sestro ali bratom kot njuna ljubeča »mati«. Če je pa dom prazen, pa vsaj sama zase tudi doma kaj verskega čitaj in premišluj, kar ti bo pozneje z obrestmi — poplačano. V.D.

Hinka

Morje

Nevzdržno je hitel vlak proti Sušaku. Zatohel zrak je napolnil vozove. Sedela sem pri oknu. Pusta pokrajina je potekala mimo. Moje oči so pa zrle tja na vzhod in zaman iskale svetlo liso na obzorju. Bili smo še predaleč, da bi mogli videti morje... Postaja je potekala za postajo. Sonce se je upiralo v vozove in razgrela stene tako, da je postal zrak neznosen. V vozu je vse utihnilo, težak zrak in nestrpno pričakovanje zadnje postaje je vplivalo na popotnike. Končno! Morje!! Sinja lisa se je pokazala in postajala večja in razločnejša. Morje! Polastila se me je neka zavest, neko navdušenje za to naše Jadransko morje. Čolni plovejo ob obali sem in tja. Iz pristanišča se je slišal hrup in tuljenje ladijskih siren. Stali smo ob obrežju in gledali morje, dokler nismo videli v njem zatoniti sonce. Nebo je postalo rdeče, kot bi hotelo, da za večno ostane tam znamenje, kjer je zatonilo sonce. V jasno noč je zadonela iz čolna pesem: »Buči morje Adrijsko...« Spreletel me je tedaj občutek oblasti nad to lepoto in zakričala bi morju, naj buči in pove vsemu svetu, da imamo tudi mi od vseh zaničevani slovenski narod svojo obalo, svoje morje, svojo svobodo.

✍

Naš dom v Lichtenturnu. Gotovo dobro poznate to sliko! Le dobro si oglejte ta naš duhovni domek! Imenuje se Dom Device Mogočne. V njem je našlo dušni mir in svetlo pot že nešteto deklet. Teden za tednom se vršijo v tem tihem domu duhovne vaje za mladenke.

Tudi naša Dijaška kongregacija v Lichtenturnu ima v tem domu svoj prostor. Vsako soboto se zbiramo v prijazni kapelici pred Brezmadežno, da ji ponovno zagotovimo vdanost in zvestobo. Tudi dvorano imamo in bogato knjižnico, katere se pridno poslužujemo. Mnogo lepih uric smo že preživele v tem domu. Hvaležne smo vsem, ki so nam zgradili ta mirni dom, najbolj pa smo hvaležne naši božji Materi, ki nas vodi in varuje v mladostnem življenju. C. A.

Materinski dnevi. (Poljanska gimnazija.) Dvoje skromnih, toda pristrčnih praznovanj smo obhajale v tekočem mesecu. Za god sv. Jožefa smo v okrašeni sobi in s primernim programom izrekle godovno voščilo našemu gospodu ravnatelju. Zapisale smo si globoko v srcé njegove očetovske nauke in izredno smo se razveselile njegove vzpodbude za nadaljnje delo. — Tudi našim dragim materam smo se oddolžile za letošnji Materinski dan. Priredile smo duhovno obnovo, ki jo je vodil gospod dr. Jože Pogačnik. Kapela v Jožefišču je bila nabito polna dijakinj. Ti lepi dnevi nam ostanejo v trajnem spominu. B. C.

A. S., Ljubljana. Ali so vam znane verske in moralne razmere na naših trgovskih učiliščih? Z žalostjo priznam, da se v teh šolah kar javno blati vera in smeši poštenje. Da bi slišali opazke in namigavanja o priliki velikonočne spovedi! Kaj bi bilo potrebno ukreniti, da vsaj verna in poštena dekleta ne bi bila izpostavljena zasmehu? Ali so primerne knjige, v katerih bi našle razumljive in natančne odgovore zoper napade na verske resnice?

Razmer na trgovskih učiliščih ne poznam podrobno. Rad pa verjamem, da se v njih podcenjuje vera in smeši morala. Krivda je pač predvsem v tem, da na trgovskih šolah in akademijah ni verouka. Tu imajo v prvi vrsti besedo starši in odgovorni učitelji, ve zaenkrat ne morete pomagati drugače kakor z zgledom. Besede sicer mičejo, zgledi pa vlečejo. Primerne apologetične literature imamo razmeroma malo. Naštel vam bom le nekatere knjige, ki jih boste lahko s pridom uporabljale. Take knjige so: Seigerschmid: Pamet in vera, Ehrlich: Cerkev, A. Tomine: Svetloba in senca. Veliko verskoobrambne literature je raztresene po raznih verskih revijah. Zelo potrebna bi bila primerna apologetika, katere Slovenci žal še nimamo. Kakor rečeno, je pa glavna krivda za te razmere pomanjkanje verouka v trgovskih šolah. Tu bi se morali zganiti odgovorni činitelji!

Blagoslovljeno Veliko noč

želi vsem naročnicam uredništvo. Naj bi vam srečno uspelo šolsko leto! Zlasti velikim in malim maturantkam želimo obilo božje pomoči. O počitnicah bo marsikatera našla lepo, izvirno misel. Lepo naj jo napiše in pošlje uredništvu! — Prav tako voščimo vesele praznike spoštovanim sotrudnikom in prijateljem našega lista! Zahvaljujemo se jim kar najlepše za njihovo sodelovanje!

Velikonočnih pisanic bi rada imela tudi uprava »Naše zvezde«. V seznamu naročnic je še precej dijakinj, ki niso poravnale naročnine. Prosimo poverjenice, naj poberó za pirhe naročnino ter naj jo odpošljejo na upravo. Prihodnja številka »Naše zvezde« bo izšla konec aprila. Sledili ji bosta še dve številki in s tem bo tekoči letnik končan.

»Naša Zvezda«, list za dijakinje. Izdaja jo škofijsko vodstvo DMK v Ljubljani (predstavnik in odgovorni urednik dr. T. Klinar). Izhaja dvakrat na mesec in stane za skupna naročila letno 7 din, za ločene naslove 8 din. Uprava je v Streliški ulici 12/II (Ljudski dom). Prispevki naj se pošiljajo na uredništvo (Poljanski nasip 52). Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Karel Čeč).